

har jeg slet ikke overfjet; men det beviser jo aldeles intet i den Forbindelse, thi det kan særdeles godt sættes i Forhold til Hartkornet, og dog sættes saaledes, at de større Ejendomme komme til at betale forholdsvis meget mindre end de smaa. Dernæst har jeg ogsaa overfjet — siger det ærede Medlem — at der staar, at Stigning maa finde Sted, hvorimod jeg var gaaet ud fra, at Stigning skal finde Sted. Ja, det ved jeg ikke, om det ærede Medlem har Ret i. Jeg har ikke gjort mig skyldig i den Fejltagelse, at det skulde absolut være en saadan Skala; men det er Maximum overfor en saadan Skala, og saa gaar jeg ud fra, at dette Maximum, hvis det tvinges igennem imod andre brugte Regler, for Fremtiden vil blive Ordinarium i alle Bedtægter. Det tror jeg, vil sige. Jeg tror, at det vil falde vanstelig for Landboere at forstaa, at 10 Tønder Hartkorn svare een Del for hver Tønde og 12 Tønder svare een for de to efterfølgende Tønder; thi vel har jeg hørt her i Salen, at det skulde forstaaes anderledes, men naar det skulde forstaaes anderledes, saa synes jeg ogsaa hellere det skulde udtrykkes anderledes. Da der staar, at fra 1—10 Tønder skal der svares 1 Dag af hver, og derfra opefter med to Tønder, saa har jeg ikke kunnet forklare mig det anderledes, end at saa kan 20 Tdr. komme til at betale 15 Dage, hvorimod 1 Td. Hartkorn betaler een Dag, og det er en Stigning opad, der er en overordentlig Lettelse for det større Hartkorn, som jeg sagde allerede ved 2den Behandling, og jeg tror ikke, der er nogen Grund til at tage en eneste Linje tilbage af, hvad jeg sagde den Gang. Jeg vilde ikke have sagt et eneste Ord dertil, men henvende mig til den ærede Ordfører og hans Flertal med Tak for, at de i Realiteten have erkendt mine Indvendinger for berettigede. Teoretisk maa man nok strides, teoretisk maa man saa gerne forsvare sit Forslag fra 2den Behandling, men det er mig en Glæde, at man dog har erkendt, at det er ikke saa videre klart og derfor har forsøgt at gøre det klarere nu. Og det er en Smødelommen imod os Vægsfolk, som de høje Herrer skulle have Tak for, og jeg er vis paa, at andre Vægsfolk ude i Landet ville ogsaa vide dem Tak derfor. For det andet det, at 2 Tdr. skulde bethde 1 Td., var dog for filosofisk. Jeg skal dog ikke nægte, at af de to Forslag, Nr. 4 og 5, foretrækker jeg Nr. 5. Det er — forekommer det mig — klarere; det er endnu ikke ganske tydeligt, hvorledes der skal gaas frem. Hvorfor skal nu en Smaamand med 1½ Tønde Hartkorn betale 1½ Dag, naar f. Eks. en Mand paa 12 Tønder Hart-

korn efter deres eget Forslag kommer til at betale 12 Dage? Det forekommer mig at være lidt ubilligt. Han kommer i Forhold til at betale for meget. Men dette er mig nu ikke saa magtpaaliggende, naar jeg blot kunde stole paa, at denne halve Tønde ikke bliver til 1 Tønde med Hensyn til Snekastningsbyrden. Jeg forstaaer dette, at Stigningen af Snekastningsbyrden stiger i Forhold til Hartkornet saaledes, at Stigningen foregaar efter det samme Forhold, og dert er der da en Trøst. Men jeg vil i det hele sige, at de Herrer have sørgt godt for, at Smaafolkene blandt dem med over 1 Tønde Hartkorn komme med. Thi naar de gaa ud fra Folkehøld, og tage 1 eller 2 Mand — maatte blot 1, men lad os sige 1 à 2 — og de tage dem pr. Tønde Hartkorn, kunne de være ganske sikre paa, at de højeste Hartkornsfolk — der er Tale her om faste Folk — blive fri, og at de mindre Hartkornsfolk komme med efter Folkehøldet. Folkehøldsprincipet vil falde haardere paa de mindre end paa de større. Der var saa Forslaget under Nummer 7 og Nummer 8, som jeg beklager, at den ærede Minister var imod, thi det veed han jo dog saa godt ifølge sin Stilling uden for denne Sal og Ministeriet, at Skovene til Trods for deres Fjendskabsforpligtelser, som jo for Resten ikke hvile paa alle, ere latterligt lavt skyldsatte, for saa vidt de da ere skyldsatte, og naar vi have en stor Skov paa 100 Tønder Land satte til 1 Skæppe Hartkorn eller saa maatte et Par Skæpper Hartkorn — vi have somme Steder mærkværdig smaa Ansættelser, der ere foregaaede efter ganske andre Regler end de sædvanlige, hvilket jeg dog ikke her skal komme ind paa — jeg vil sige, naar vi have 100 Tønder Land Skov, sat til for Eksempel 4 Skæpper Hartkorn, saa vil dette Alval efter Reglen om det femdobbelte komme til at udrede 2 Arbejdsdage ifølge Forslaget under Nummer 5 og 2½ — jeg antager, at det er 2½, eller maatte er det 3 — efter Forslaget under Nummer 4, og det synes mig ikke at være for meget, at en Mand, som ejer 100 Tønder Land maatte hyperlig Skov, kommer til at svare lige saa meget som en lille Mand med en Gaard paa mellem 2 à 3 Tønder Hartkorn, og dette sker ved Reglen om det femdobbelte. Nu kan det være, skønt jeg betvivler det, at der kan være enkelte Skovstrækninger, som paa Grund af, at de ere plantede paa Jord, der er markuleret som Jord og ikke som Skov eller af andre Grunde, har forholdsvis stort Hartkorn, og der vil det femdobbelte ikke passe. Men ogsaa her kan jeg ikke se andet, end at Forslagsstillerne have taget meget